

STRATEGICKÝ PLÁN
MĚSTA VALAŠSKÉ KLOBOUKY
2010-2020



1.	SLOVO STAROSTY	3
2.	ČLENOVÉ KOMISE PRO STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ MĚSTA.....	4
3.	PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ	5
4.	CELKOVÁ SWOT ANALÝZA	7
5.	DLOUHODOBÉ CÍLE.....	9
6.	VIZE MĚSTA	10
7.	ROZVOJOVÉ OBLASTI STRATEGICKÉHO PLÁNU.....	11
1.	Územní rozvoj, doprava, architektura, památky.....	11
2.	Školství a vzdělávání, práce s mládeží.....	18
3.	Šetrný cestovní ruch, tradice, volný čas, sport	22
4.	Podnikání a jeho rozvoj, ekonomická vitalita.....	27
5.	Sociální služby, aktivní občané, prevence, mezilidské vztahy.....	30
6.	Životní prostředí, krajina, vztah k venkovu, energetika	34
8.	ZÁVĚR	39

1. SLOVO STAROSTY

Vážení občané a zastupitelé,

Tento strategický plán města Valašské Klobouky je jedním ze základních dokumentů města a městských částí, vyjadřující předpokládaný pravděpodobný vývoj města jako celku. Je koncepčním, rozvojovým, ale především živým dokumentem, který vychází z celé řady atributů a charakteristik území města.

Jeho hlavním smyslem je sladění jednotlivých zájmů tak, aby město i v budoucnu prosperovalo jako jeden nedílný celek.

Strategický plán města je však především živý dokument, který může být doplňován, upřesňován a vylepšován. Poskytuje současné teze budoucích kroků města a alespoň základní informace podnikatelským, neziskovým a jiným organizacím pro stanovení jejich dlouhodobějších záměrů a cílů.

Věřím, že náš Strategický plán, který byl schválen Zastupitelstvem města bude základním vodítkem pro směřování města a na základě kvalitních připomínek našich občanů, organizací či podnikatelských subjektů bude dále živý a ku prospěchu našeho města.



Ing. Dalibor Maniš
starosta města

2. ČLENOVÉ KOMISE PRO STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ MĚSTA

Za zpracování jednotlivých témat zodpovídali:

1. Územní rozvoj, doprava, architektura, památky



Ing. Martin Janík – předseda komise



Ing. Arch Ondřej Baloušek

2. Školství a vzdělávání, práce s mládeží



Mgr. Karel Ptáček

3. Šetrný cestovní ruch, tradice, volný čas, sport



Ing. Radek Bařinka



Ing. Jaroslav Baloušek



Miroslav Maňas

4. Podnikání a jeho rozvoj, ekonomická vitalita



Michal Drga

5. Sociální služby, aktivní občané, prevence, mezilidské vztahy

Tereza Bělašková (doplnit)

Hana Trčková (doplnit)



Jana Korgová

6. Životní prostředí, krajina, vztah k venkovu, energetika



Pavlína Kolínková

3. PRŮBĚH ZPRACOVÁNÍ

Strategický plán vznikl v letech 2010-2013. Jeho základním kamenem je vize města. Vize města „Město pro lidi“ byla utvořena na základě konceptu významného dánského architekta a urbanisty emeritního profesora Jana Gehla, který se dlouhodobě zabývá stavem našich měst a vztahy mezi obyvateli a jejich prostředím. Na jeho přednášce v Praze jsme se poprvé setkali s tímto přístupem a natolik nás oslovil, že jsme jej využili pro strategický plán města Valašské Klobouky.



Dalšímu zpracování plánu předcházelo velké množství práce, která se týkala především analýzy jednotlivých témat strategickou komisí a zjištění názoru laické i odborné veřejnosti a zastupitelů na budoucí rozvoj města. Všechna témata byla podrobně projednána na schůzích strategické komise, kde byli přizýváni odborníci, kteří se k nim vyjadřovali a obohatovali je svými názory.

V dalším kroku byl tento materiál ve formě tištěného i elektronického dotazníku předložen k posouzení všem občanům Valašských Klobouk, aby ohodnotili jednotlivá opatření a vyjádřili jim svou podporu. Dotazník s názvem „Jaké chcete Klobouky?“ byl prostřednictvím zpravodaje rozšířen do všech domácností ve městě.

Další fází bylo přímé veřejné projednání dokumentu v kulturním domě Klobučan s občany a zastupiteli města. Zde mohl každý uplatnit své připomínky a návrhy, které v strategickém plánu postrádal.



Všechny podklady a nashromážděné informace byly utříděny a seřazeny podle bodů získaných od občanů, zastupitelů a členů strategické komise. K jednotlivým opatřením byla doplněna orientační finanční náročnost a subjekt zodpovědný za případnou realizaci. Uvedená opatření ve strategickém plánu neznamenaají, že se budou všechna realizovat. Jsou to opatření, která by měla vést ke zlepšení v dané oblasti, ale jejich pořadí se bude měnit a mohou podle potřeby přibývat či být odstraněna.

Strategický plán také vychází z dokumentu Evropa 2020, jenž si klade za cíl zlepšení v těchto v pěti oblastech:

1. Zaměstnanost
2. Věda a výzkum
3. Zelená ekonomika a změna klimatu
4. Vzdělávání
5. Sociální začleňování

V oblasti č. **5 Sociální služby, aktivní občané, prevence, mezilidské vztahy** jsme využili již zpracovaného Komunitního plánu sociálních služeb a péče na Brumovsku a Valašskokloboucku 2012-2013.

Strategický plán je zpracován na období 2010-2020 a bude podléhat průběžné aktualizaci. Pořadí jednotlivých opatření bylo určeno počtem získaných bodů od občanů města, zastupitelů a členů strategické komise.

Všem, kteří přispěli ke zpracování strategického plánu města Valašské Klobouky mnohokrát děkujeme!

4. CELKOVÁ SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY:

- originální kultura, tradice, památky
- příjemné životní prostředí, krajina
- dobrá poloha města – spádová oblast, centrum
- město vlastní hodně nevyužitých budov
- silné zastoupení spolků a neziskových organizací
- město nemá výrazné dluhy
- nízká kriminalita
- možnost budovat nové lokality
- napojení na slovenskou dálniční síť
- školství a státní sféra
- široké možnosti využití
- dobrá velikost města

SLABÉ STRÁNKY

- úbytek pracovních míst, zanikající průmysl, odchod vzdělaných lidí za prací jinam
- špatná dopravní dostupnost
- přehluštěná doprava ve městě
- volnočasové aktivity mládeže
- málo bytových ploch pro zástavbu
- malá spolupráce s okolními obcemi (mikroregion Jižní Valašsko, Ploština)
- úroveň středoškolského vzdělání
- stárnutí populace
- nezajímavá oblast pro investory
- přílišné rozšiřování města
- městu chybí klidová zóna
- malá propagace regionu
- slabý turistický ruch

PŘÍLEŽITOSTI

- podpora turistiky a místního zemědělství, tradiční + sezónní trhy
- využívání budov města
- spolupráce s městy v regionu, spolupráce se Slovenskem
- zapojení se do sítě Zdravých měst
- čerpání zdrojů ze státního rozpočtu, z EU a místních zdrojů
- dostavba R49
- získání investic
- podpora organizací a zaměstnávání kvalifikovaných lidí
- podpora místních firem
- podnikatelský inkubátor
- využívání historických budov
- podpora občanského fóra
- rozvoj služeb (díky turismu)

HROZBY

- úbytek obyvatel, odchod mladých vzdělaných lidí za prací jinam
- zánik místního gymnázia
- ucpané silnice ve městě (také díky dálnici)
- individualismus – nechuť lidí komunikovat a spolupracovat s městem
- nedostatek peněz
- zánik valašské kultury
- zánik Valašských Klobouk jako centra spádové oblasti
- nenalákání investora
- další volby
- alkoholismus

5. DLOUHODOBÉ CÍLE

- zdravé město a kvalitní životní prostředí
- rozvoj šetrného turistického ruchu v rámci regionu
- regionální a příhraniční spolupráce
- podpora kulturních tradic
- podpora výroby, podnikání, zpracování a finalizace místních produktů a výrobků
- využívání místních zdrojů
- podpora místních podnikatelů a zaměstnavatelů
- podpora a zachování státní správy
- zachování spádové oblasti
- dostupné město
- silný neziskový sektor, spolkový a kulturní život
- zefektivnění výstavby
- udržení a rozvoj školství

6. VIZE MĚSTA



Valašské Klobouky budou **prosperujícím** centrem **regionu** jižního Valašska, **přitažlivé** pro občana, podnikatele i turistu.

Svoji **prosperitu** stavíme na rozvoji **kulturního** a **přírodního** bohatství, na širokém spektru **podnikatelských** aktivit, na pracovitých, **šikovných** a vzdělaných lidech. Chceme být **zdravým** a **krásným** městem s bohatým **spolkovým** životem.

7. ROZVOJOVÉ OBLASTI STRATEGICKÉHO PLÁNU

7.1 Územní rozvoj, doprava, architektura, památky

Obecně formulované cíle:

Město Valašské Klobouky bude při územním rozvoji maximálně využívat vnitřní rezervy a nedostavěné či opuštěné areály a budovy. Významné záměry budou konzultovány s občany. Město bude ve svém výrazu upřednostňovat kvalitní architektonické projevy, které budou vycházet ze soutěží, spolupráce s odborníky a studenty. Naší snahou je navazovat na místní stavební tradice a předpoklady. S ohledem na efektivitu bude město podporovat vznik nových stavebních míst pro mladé rodiny. Snahou města je omezit neregulovaný zábor okolní krajiny a lineární rozvoj zástavby podél komunikací. Budeme usilovat o vytvoření kvalitních veřejných prostranství a zelených odpočinkových míst v centru města a po jeho obvodu. Město bude podporovat ochranu a obnovu památek i mimo památkovou zónu a dbát na celkový vnější obraz města a jednotný ráz zástavby. Dále se zaměříme se na obnovu náměstí se všemi jeho funkcemi. Valašské Klobouky budou zkvalitňovat prostupnost města (pěší, cyklistickou, automobilovou) a propojenost jednotlivých částí. Budeme podporovat bezmotorovou dopravu a vytváření odstavných parkovišť. Naším cílem je kvalitní bezbariérové řešení města a bezpečné dopravní značení.

SWOT analýza:

Silné stránky:

- poloha města – spádovost ze tří regionů
- poloha města v zajímavé a zachovalé krajině
- kvalitní životní prostředí
- historické centrum a památková zóna
- dochované památky lidové architektury
- rekreační střediska (Jelenovská, Královec, lyžařský areál)
- potenciál rozvoje stávajících ploch,
- vyrovnaný rozpočet, město není zatížené dluhy
- městská památková zóna
- oprava památek (využívání dotací k regeneraci zón)

Slabé stránky:

- rušení spojů autobusové a vlakové dopravy
- nedostatek míst pro individuální výstavbu
- nevyřešená komunikace městem (motoristé-cyklisté-pěší)
- nedostatek vizí a plánů, těžkopádné rozhodování
- špatné napojení regionu na dálniční síť
- nedostatek parků, klidových zón, tras, chybí plocha zeleně v centru
- útlum průmyslové výroby, ztráta pracovních příležitostí a úbytek obyvatelstva
- nevyřešený bezbariérový prostup po městských komunikacích, úřadech a veřejných budovách
- územní plán pružně nereaguje na potřeby území
- architektonicky špatné projekty nově vznikajících staveb

- stavby z minulého režimu špatně zasazené do krajiny
- chybí regulační plán individuální výstavby z hlediska architektury
- nedostatek bytů

Příležitosti:

- podpora a rozvoj turistiky, infrastruktury, pracovní příležitosti v oblasti služeb
- vybudování cyklostezky – středem města a napojení na okolní obce
- rozvojové stavební lokality v Záhumení, Dlouhá a za koupalištěm
- areál základní školy
- nevyužité budovy
- areál bývalého podniku Pal – otevření a jeho revitalizace, nové funkce
- využití památek nejenom k muzejním účelům – kavárny, galerie, obchody, atd.
- oslovení studentů škol architektury k vypracování studií (zástavby, ...)
- lyžařský areál
- oprava a údržba památek v majetku města
- přeměna části náměstí z parkoviště na klidovou a odpočinkovou zónu
- přivaděč rychlostní komunikace R49
- nábreží Klobučky v ulici Palackého
- rekonstrukce stávající budovy ZUŠ (škola lidových řemesel)
- koncepce opravy a údržby městských památkových budov a místních komunikací
- vypracování alternativní studie dopravy ve městě
- příspěvky na architektonické studie oprav domů na náměstí
- rozšíření stávajícího ekoparku o sportoviště
- skanzen lidové architektury

Hrozby:

- úbytek obyvatelstva
- apatie a nezájem obyvatel k podpoře a účasti na rozvoji města
- nevyřešená bezpečná mobilita starších občanů, imobilních, rodičů s kočárky
- výkup pozemků – hrozí odkoupení spekulanty
- ohrožení středního školství
- vysoká nezaměstnanost
- územní plán - nedořešený, nekoordinovaná výstavba
- chátrání historických objektů, jejich nevhodné úpravy
- projekty, které neřeší kvalitu výstavby, stavby a života
- možný kolaps dopravy v případě přerušení dopravy na silnici I/57
- demolice a rozpad historických budov
- přetížení silnice v důsledku nevybudované cyklostezky
- objekty na zelené louce poškozující celkový ráz města

Návrhy opatření:

ÚZEMNÍ ROZVOJ			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
cyklostezka – středem města od eko-parku k Valašce a napojení na okolní obce	2014-2020	10-20 mil. Kč	zastupitelstvo, cyklokordinátor, investiční odbor
stavební místa za koupalištěm, Záhumení, na ulici Dlouhá	2013-2015	10-15 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, stavební komise
oprava místních komunikací, veřejného osvětlení a chodníků (okolí kostela, Luční, Staré město, sídliště Palackého atd.)	průběžně	10-20 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, stavební komise
využití chátrajících a opuštěných budov (Valaška, areál PALu, bývalé JZD..)	průběžně	10-20 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, stavební odbor
dokončení revitalizace náměstí – klidové a odpočinkové zóny, nová parkovací místa v okolí centra, cenová regulace parkování	2014-2020	15-30 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, stavební odbor, stavební komise, odbor dopravy a silničního hospodářství
vznik odpočinkové zóny na nábřeží v ulici Palackého – chodník, lavičky, zeleň	2014-2016	10-20 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
veřejný registr závad komunikací, budov a staveb, pravidelná a plánovaná údržba majetku	průběžně	1-2 mil. Kč	odbor vnitřních věcí
zelené plochy v centru města otevřít pro veřejnost a uzpůsobit k relaxaci – lavičky a další mobiliář (travnatá plocha před farou, zahrada ZUŠ, park před spořitelnou, zelená plocha pod spořitelnou)	2013-2015	1-2 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, vedoucí institucí
lyžařský areál – podpora ze strany úřadu, vybudování přístupové komunikace	průběžně	2-5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
odstranění nevkusných reklamních cedulí ve městě	2013	-	rada, technické služby
využití a rekonstrukce průchodů, nádvorí a dvorů po obvodu náměstí	průběžně	10-20 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor

podpora ze strany města pro skanzen Jižního Valašska v areálu Trhoviska u ekoparku	průběžně	-	OS Jižní Valašsko, odbor památkové péče
DOPRAVA			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
propojení ulice Luční s centrem města kolem farské stodoly a dále k lačnovské cestě	2013-2016	1-2 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
snižování rychlosti ve městě a zvyšování bezpečnosti chodců	2014	500 000 Kč	zastupitelstvo, odbor dopravy a silničního hospodářství
rušení jednosměrných ulic (Školní, Partyzánská, Palackého,...) ke zvýšení propustnosti dopravy	2014	50 000 Kč	zastupitelstvo, odbor dopravy a silničního hospodářství
vyhrazené pruhy pro cyklisty v centru města	2014-2016	1-2 mil. Kč	zastupitelstvo, cyklokordinátor, odbor dopravy a silničního hospodářství
plán mobility města	2013	200 000 Kč	investiční odbor, cyklokordinátor, odbor dopravy a silničního hospodářství
bezbariérové řešení stávajících a nově vzniklých komunikací	průběžně	5-10 mil. Kč	investiční odbor, cyklokordinátor, odbor dopravy a silničního hospodářství
úprava zaužívaných chodníků a stávajících výšlapů (k Luční, nad poštou, v ulici Dlouhá ke škole, atd..)	průběžně	2-5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
odstavná parkoviště mimo centrum města (např. v areálu Palu, za Klobučanem, u kostela, u Důbravy,)	2013-2020	1-5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
zmenšení autobusového nádraží a lepší využití dolního náměstí	2013-2020	2-5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor dopravy a silničního hospodářství

osvětlení přechodů a kvalitní horizontální značení (ul. Cyrilometodějská, Brumovská)	2013-2015	1-2 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor dopravy a silničního hospodářství
přechody pro chodce v ulici Brumovská a na náměstí,	2013-2015	1-3 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor dopravy a silničního hospodářství
měřiče rychlosti na všech vjezdech do města	2013-2014	200 000 Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor dopravy a silničního hospodářství
vytvořit odstavné parkoviště na Luční	2014-2017	0,5-2 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor dopravy a silničního hospodářství
zakoupit minibus a provozovat obecní veřejnou linku ve městě	2015-2016	1-2 mil. Kč	zastupitelstvo, odbor dopravy a silničního hospodářství

ARCHITEKTURA

OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
příspěvky na architektonické studie oprav domů na náměstí	průběžně	0,2-1 mil. Kč	zastupitelstvo, odbor ŽP oddělení školství a památkové péče
využití studentských prací pro architektonické a urbanistické návrhy ve městě	průběžně	20 000 Kč	zastupitelstvo, odbor ŽP oddělení školství a památkové péče
na významné záměry nebo přestavby budov vypisovat architektonické soutěže	průběžně	0,2-0,5 mil Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
důslednější prosazování jednotného vzhledu města, brožura doporučení pro budoucí stavebníky	průběžně	50 000 Kč	stavební odbor, odbor ŽP oddělení školství a památkové péče
využívat k výstavbě kvalitní, ušlechtilé, trvanlivé, tradiční, místní materiály	průběžně		investiční odbor, odbor vnitřních věcí

PAMÁTKY			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
dotace na údržbu památek z rozpočtu města, pomoc při získání financí na obnovu staveb	průběžně	0,2-1 mil. Kč	stavební odbor, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče, projektový manažer
vypracování koncepce opravy a údržby městských památkových budov	2014	20 000 Kč	stavební odbor, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
zabránit nevhodným a necitlivým úpravám u památkových a kvalitních budov (např. ZUŠ)	průběžně	-	stavební odbor, odbor ŽP oddělení školství a památkové péče
využití zahrady ZUŠ ke kulturním a odpočinkovým účelům, vstup od finančního úřadu	2013 - 2014	200 000 Kč	vedení ZUŠ, Zlínský kraj, zastupitelstvo, projektový manažer
využití památek nejenom muzejním účelům, ale jako kavárny, galerie, obchody, ubytování atd.	průběžně	50 000 Kč	KVS, zastupitelstvo odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
podpora dostavby nedostavěných a poškozených roubených objektů v centru města	průběžně	100 000 Kč	Vlastníci objektů, zastupitelstvo, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče, projektový manažer
oprava kamenných křížů a drobných sakrálních památek v katastru města a místních částí	průběžně	0,2-1 mil Kč	odbor vnitřních věcí, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče, projektový manažer



7.2 Školství a vzdělávání, práce s mládeží

Obecně formulované cíle:

Školy všech stupňů – od mateřské přes základní až po střední – jsou nesporným přínosem pro rozvoj života ve městě. Přítomnost škol je jeden z faktorů, který zvažují mladé rodiny, když se rozhodují, zda se ve městě usadí a budou zde vychovávat děti. Činnost škol, především kulturní a sportovní, je významným obohacením života občanů. Školy byly vždy nositelkami vzdělání, osvěty a pokroku. Snížení kvality vzdělávání či dokonce ztrátou některé ze škol ztrácí také město, ve kterém žijeme.

Je potřeba usilovat o zachování především středního školství ve městě. Je potřeba podporovat školství nejrozličnějšími formami a na všech úrovních – finančně, politicky, vzájemnou spoluprací. Zároveň s upadající kvalitou úrovně vzdělávání ve státě a s klesajícím financováním škol je potřeba podporovat kvalitu škol na území města. Což znamená především dofinancovávat výpadky státních příspěvků.

Kromě školního vzdělávání a vyučování je potřeba pracovat s mládeží i ve volném čase. Město musí nabídnout svým nejmladším obyvatelům kvalitní mimoškolní aktivity a zaměstnání. Mít dostatek sportovních a kulturních spolků a institucí, dostatek sportovišť a volných ploch pro smysluplné trávení volného času. Preventivní opatření jsou sice drahá, ale určitě levnější a účinnější než represe, zákazy a kontroly. Dalším cílem je obnova školních areálů a souvisejících prostorů. Díky nim se zvýší úroveň využití a kvalita vzdělávacích zařízení.

Mládež je budoucnost každé společnosti. Jaké děti si vzděláme a vychováme, v takové společnosti budeme jednou žít. Zkušenosti z jiných států ukazují, že investice do vzdělání se vždy několikanásobně vrátí. Místní i dojíždějící studenti a žáci jsou také významnou kupní silou.

SWOT analýza:

Silné stránky:

- dostatečně široké spektrum škol a vzdělávacích zařízení
- zapojování žáků a studentů do dění ve městě
- spádovost města a dopravní dostupnost
- tradice školství
- žáci a studenti jsou součástí kupní síly ve městě
- ubytovací a stravovací kapacity
- vlastní dostačující kapacita pro další rozvoj
- kvalitní sportovní areály
- široká nabídka volnočasových aktivit
- folklorní kroužky Klobučan a Důbrava
- sportovní spolky Orel, Sokol, TJ Spartak
- rozvoj hudebních a uměleckých aktivit v ZUŠ

Slabé stránky:

- malá propagace gymnázia a špatná image gymnázia navenek
- málo inovací a atraktivních věcí na gymnáziu
- KÚ nepovoluje opakovaně maturitní obory na SOU
- chybí širší spektrum volitelných vzdělávacích aktivit (jazyky, semináře...)
- špatná politika kraje (optimalizace a slučování, či rušení škol)

- malé zapojení studentů SŠ do dění ve městě
- pokles kvality vzdělávání ve společnosti obecně
- chybí pedagogickopsychologická poradna
- chybí zařízení pro péči o děti od dvou let
- málo kvalitních a zapálených vedoucích, kteří by ve svém volném čase pracovali s mládeží
- chybí VOŠ nebo vysoká škola
- uzavřené areály nevyužité pro sportovní oddíly
- malé zapojení učitelů středních škol do mimoškolních aktivit
- chybí muži ve školství

Příležitosti:

- celoživotní vzdělávání
- propagace škol v médiích
- zřízení vyšší odborné nebo pobočky vysoké školy, rozšíření o maturitní obory SOU
- nízkoprahové zařízení
- rozšíření doplňkové činnosti škol (stravování, ubytování, pronájem prostor)
- nabídka spolupráce studentů s městem
- výměnné pobyty
- zapojení škol do vzdělávacích projektů

Hrozby:

- zrušení nebo sloučení střední školy
- nedostatek financí na chod a rozvoj a na mzdy
- úbytek počtu žáků
- špatné vedení škol
- nekvalitní pedagogický sbor
- konkurence ostatních škol

Návrhy opatření:

ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
politická podpora školství na úrovni kraje	průběžně	-	vedení města, zastupitelstvo
rekvalifikační a odborné kurzy (jazyky, ICT...) pro veřejnost	průběžně	-	ředitelé škol, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče

spolupráci mezi školami ve městě – koordinuje odbor školství	průběžně	-	ředitelé škol, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
propagace škol v médiích – zpravodaj, web, média, školní tiskoviny	průběžně	10 000 Kč	redakční rada, tisková mluvčí
otevření školních areálů pro veřejnost	průběžně	200 000 Kč	ředitelé škol
podpora celoživotního vzdělávání	průběžně	-	ředitelé škol
vzdělávací programy pro dospělé	průběžně	-	ředitelé škol
školní koordinátoři pro rozvoj školství	průběžně	-	ředitelé škol, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
příklady dobré praxe pro ředitele škol	průběžně	-	odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
školní autobus pro dojíždějící žáky	průběžně	-	ředitelé škol
spolupráce se spádovými obcemi škol	průběžně	-	vedení města, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
PRÁCE S MLÁDEŽÍ			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
program na podporu studentských prací	průběžně	20 000 Kč	zastupitelstvo, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
revitalizace pozemku ZŠ pro výuku, volný čas a sport	průběžně	1-5 mil. Kč	zastupitelstvo, ředitel školy, investiční odbor, projektový manažer
propagace sportovního areálu ZŠ na webu města	průběžně	-	správce webu
zapojení studentů středních škol do akcí města	průběžně	-	KVS, odbory MěÚ



7.3 Šetrný cestovní ruch, tradice, volný čas, sport

Obecně formulované cíle:

Díky kvalitnímu životnímu prostředí, malebné okolní krajině a relativně nízkým nákladům na ubytování splňuje město a okolí dobré výchozí předpoklady pro tuzemskou i zahraniční turistiku. Naším cílem je zajistit vybudování vyhovujících ubytovacích kapacit a služeb, které pokryjí poptávku. Důležitá je dlouhodobá podpora a spolupráce při budování turistické infrastruktury, která povede k rozvoji šetrného turistického ruchu ve městě a okolí. Originální kvalitní kulturní, gastronomické a sportovní vyžití čerpající z potenciálu Valašska přinesou řadu lákavých aktivit. Valašské Klobouky se nacházejí na rozhraní východu a západu, z čehož mohou významně těžit a turistický ruch může být jedním z významných zdrojů obživy pro místní obyvatele.

SWOT analýza:

Silné stránky

- máme co nabídnout (zázemí, ubytování)
- úspěšné tradiční akce, tradice, kosení bělokarpatských luk, Valašský mikulášský jarmek, Valašské kumštování
- historická místa a objekty
- slivovice
- příhraniční oblast, Luhačovice
- kvalitní životní prostředí, Unesco, CHKO
- poměrně levné služby
- činnost neziskových organizací a spolků

Slabé stránky

- malá nabídka turistických aktivit
- chybí malé rodinné ubytování
- neucelené propagační materiály
- slabá propagace regionu jako celku
- chybí sportovní zázemí
- chybí vícedenní aktivity
- slabé sportovní organizace
- málo architektonických, přírodních a kulturních památek
- naše oblast není prioritou v cestovním ruchu EU
- slabá iniciativa města jako iniciátora při rozvoji regionu
- špatná dopravní dostupnost
- chybí klub pro mladé, nízkoprahové zařízení, hudba
- slabá komunikace mezi podnikateli a městem
- pohraniční oblast
- chybí cyklostezka

Příležitosti:

- využít ubytování ve všech dostupných objektech
- větší spolupráce v rámci regionu
- škola řemesel
- využití historických objektů
- rozšíření ekoparku
- společné rozvojové projekty a propagační materiály, společná značka
- slow food, tradiční speciality
- více regionálních kulturních a sportovních akcí
- propagační a turistické mapy
- obecní pálenice se zabijačkou, sušárna, zpracovna ovoce, povidla skanzen
- teambuildingové pobyty
- tvorba turistických balíčků
- lanové centrum, autodrom, aquapark, minigolf
- lyžařský vlek
- běžecké trasy, mapy
- hala na squash
- příhraniční spolupráce
- workshopy - kovářský
- hrad v Brumově středověká řemesla
- agroturistika

Hrozby:

- krach místních firem
- odchod lidí do měst
- nedostatek zdrojů pro podporu sportovních a kulturních iniciativ
- malá atraktivita nabídky
- zhoršení životního prostředí
- nespolupráce
- ztráta tradic a kultury

Návrhy opatření:

ŠETRNÝ CESTOVNÍ RUCH			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
Intenzivní podpora tradičních akcí ve městě (Valašský mikulášský jarmek, Valašské kumštování, SMBK, Valašský bál, atd.)	průběžně	200 000 Kč	zastupitelstvo, grantová komise, projektový manažer

podpora místních trhů (Klobucké hospodářské trhy, Valašský mikulášský jarmek)	průběžně	30 000 Kč	zastupitelstvo, KVS, projektový manažer
výstavba odpočinkových míst kolem turistických tras, zkvalitnění značení	průběžně	50 000 Kč	městské lesy, investiční odbor, KVS, projektový manažer
pravidelně vydávat propagační materiály pro turisty (mapy, letáky, brožury, ...)	průběžně	50 000 Kč	KVS
zachování a posilování „Programu spolupráce“, podporovat kulturní spolky a sdružení	průběžně	1,5-2 mil. Kč	zastupitelstvo, grantová komise
posilování a rozvoj činnosti MIC (rozšíření otvírací doby a nabídky služeb, znalost jazyků)	průběžně	50 000 Kč	KVS
realizace stálé tématické expozice v městském muzeu	2013-2014	0,5-1 mil. Kč	zastupitelstvo, KVS, projektový manažer
využití nemovitých památek a staveb lidové architektury pro zájmovou nebo komerční činnost a ubytování	průběžně	100 000 Kč	zastupitelstvo, podnikatelé, KVS, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
digitalizace kina Svět a úprava interiéru na multifunkční sál	2015	1,5-2 mil. Kč	zastupitelstvo, KVS, projektový manažer
TRADICE, VOLNÝ ČAS, SPORT			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
podpora tradičních akcí (Valašský mikulášský jarmek, Valašské kumštování, SMBK, Valašský bál, atd.)	průběžně	200 000 Kč	zastupitelstvo, grantová komise
propagace a odkaz na místní kulturu, ukázky řemesel, upomínkové předměty městského úřadu	průběžně	20 000 Kč	zastupitelstvo, KVS, odbor ŽP, oddělení školství a památkové péče
podpora všech aktivních sportovních organizací	průběžně	500 000 Kč	zastupitelstvo, komise pro školství, kulturu a tělovýchovu
rekonstrukce šaten a areálu fotbalového hřiště	2014	1 000 000 Kč	zastupitelstvo, investiční odbor

vznik a výstavba skanzenu	2013-	0	OS Jižní Valašsko, zastupitelstvo
výstavba nových sportovně-relaxačních areálů (lanového centra, bobové dráhy, tenis kurtů, squashcentra, minigolf, atd.)	2013-2016	2 000 000 Kč	podnikatelé, zastupitelstvo, investiční odbor
rekonstrukce a rozšíření areálu koupaliště, přemístění beachvolejbalového hřiště	průběžně	1 500 000 Kč	podnikatelé, zastupitelstvo, investiční odbor



7.4 Podnikání a jeho rozvoj, ekonomická vitalita

Obecně formulované cíle:

Město Valašské Klobouky bude podporovat vytváření podmínek pro rozvoj podnikatelských aktivit, a to zpřístupňováním nemovitostí k podnikání, pobídkami a motivací místních podnikatelů, tak aby zůstávali v regionu a uplatňovali zde své schopnosti a znalosti.

Naším cílem je rozvoj stabilních podnikatelských aktivit se silnou vazbou na místní prostředí, které nezneužívají levné pracovní síly a nižší životní úrovně ve zdejším regionu. Budeme podporovat rozvoj podnikání především v sektoru služeb, turistického ruchu, zemědělství a zpracování místních zdrojů s vysokou přidanou hodnotou.

Pro město jsou podnikatelé velmi důležitou součástí života, budeme oceňovat především společensky zodpovědné podnikatele, jimž není lhostejný osud města.

Město Valašské Klobouky se bude snažit rozvíjet a podporovat podnikatelské aktivity nede-
vastující zdejší přírodní a kulturní bohatství.

SWOT analýza:

Silné stránky

- máme co nabídnout (zázemí, ubytování)
- kvalitní pracovní síla
- místní zdroje
- úspěšné tradiční akce
- příhraniční oblast
- poměrně levné služby

Slabé stránky

- špatná dopravní dostupnost
- nevyužívání místních zdrojů
- málo podnikavých lidí
- nízká kvalita služeb
- malá nabídka
- malá kupní síla
- chybí podnikatelská infrastruktura
- slabá propagace regionu jako celku
- malý kapitál podnikatelů
- slabá komunikace mezi podnikateli a městem

Příležitosti:

- nevyužité průmyslové areály
- podnikatelský inkubátor
- malá konkurence

Hrozby:

- krach místních firem

- odchod lidí do měst
- nedostatek zdrojů pro podporu podnikání
- malá atraktivita města
- zhoršení životního prostředí
- velcí zahraniční investoři, kteří zlikvidují místní firmy
- nespolupráce mezi podnikateli a městem

Návrhy opatření:

PODNIKÁNÍ A JEHO ROZVOJ, EKONOMICKÁ VITALITA			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
pravidelné setkání podnikatelů a MěÚ – konzultace záměrů ovlivňujících podmínky k podnikání	průběžně	-	vedení města, Valašskokloboucké podnikatelské centrum
pasportizace ploch a prostorů v majetku města vhodných pro podnikatele, aktuální nabídka na webu města	průběžně	-	správce webu, živnostenský odbor, OVV, stavební odbor, tisková mluvčí
podporovat dopravní napojení na R 49	průběžně	-	vedení města
získat zdroje na obnovu bývalých podnikatelských zón (Pal, bývalé JZD, Valaška)	průběžně	10 mil. Kč	zastupitelstvo, projektový manažer
omezování byrokracie	průběžně	-	všechny odbory a instituce
propagace podnikatelů na webu města, pravidelná aktualizace	průběžně	-	správce webu, živnostenský odbor, tisková mluvčí
udržet instituce státní správy a úřadu	průběžně	-	vedení města
rozvoj a udržení městského tržiště - farmářské trhy	průběžně	30 000	zastupitelstvo, KVS



7.5 Sociální služby, aktivní občané, prevence, mezilidské vztahy

Obecně formulované cíle:

Město Valašské Klobouky bude podporovat činnost stávajících sociálních zařízení (Charita Valašské Klobouky, Rodinné centrum Kaštánek, Dům dětí a mládeže Valašské Klobouky, Centrum pro rodinu Valašské Klobouky) a rovněž se bude snažit o vytvoření nových (nizkoprahová zařízení, azylový dům, „dům na půl cesty“, ubytovna nebo noclehárna pro sociálně vyloučené, stacionář, finančně-právní poradna, chráněné dílny, sociální podnikání atd.). Budeme realizovat vzdělávací programy pro veřejnost, podporovat dobrovolnickou práci, dobrovolnické organizace a aktivity. Důležitou součástí života je silné rodinné zázemí, soudržnost mezi lidmi a ochota si pomáhat, město bude proto podporovat akce, na kterých se scházejí lidé různých skupin a věkových kategorií. Kvůli lepšímu zpřístupnění a zpřehlednění budou informace ze sociální oblasti publikovány ve Valašskoklobouckém zpravodaji i na webových stránkách města. Naším cílem je zkvalitnění a upevnění sociálního života ve městě.

SWOT analýza:

Silné stránky:

- silné rodinné zázemí
- soudržnost mezi lidmi
- soběstačnost lidí
- činnost charity
- Rodinné centrum Kaštánek
- fungování domu dětí a mládeže
- silná katolická obec, Centrum pro rodinu Valašské Klobouky
- politická podpora města
- dostatek prostoru pro tuto činnost
- žádná konkurence
- možnost vzdělání - obor Ošetřovatel
- kvalifikovaní lidé na poskytování sociálních služeb

Slabé stránky:

- slabá finanční podpora ze strany státu
- promeškané příležitosti (jak ze strany státu, tak z EU)
- špatná informovanost o sociálních službách
- velikost města (malé)
- řídká síť sociálních služeb
- chybí průzkum potřeby
- lidé nejsou zvyklí využívat tyto služby
- slabé mezigenerační vztahy (potřeba dialogu)
- málo aktivních občanů

Příležitosti:

- sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi (možnost zaměstnání)
- vznik nízkoprahových zařízení (možnost zaměstnání)
- sociální poradenství
- stavba azylového domu
- terénní pracovník pro romské menšiny
- podpora volnočasových aktivit
- finančně-právní poradna
- informace o sociálních službách ve Valašskoklobouckém zpravodaji
- vznik chráněných dílen, sociální podnikání

Hrozby:

- nedostatek financí
- politická strategie - malá podpora těchto služeb
- kolaps stávajícího systému
- nepodporování aktivit zaměřených na prevenci sociálních jevů
- zadlužování lidí
- distancování se občanů od problémů
- vymizení dobrovolnictví
- syndrom vyhoření stávajících pracovníků

Návrhy opatření:

SOCIÁLNÍ SLUŽBY, AKTIVNÍ OBČANÉ, PREVENCE, MEZILIDSKÉ VZTAHY			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
vznik sociálně-aktivizačních služeb	průběžně	-	zastupitelstvo, odbor sociálních věcí
zajistit azylový dům (byty)	průběžně	5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor sociálních věcí
realizovat "dům na půl cesty"	průběžně	5 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor sociálních věcí
zajistit ubytovnu nebo noclehárnu pro sociálně vyloučené	2014	0,5-1 mil. Kč	zastupitelstvo, investiční odbor, odbor sociálních věcí
podporovat vznik sociálních firem (chráněné dílny)	průběžně	-	podnikatelé, odbor sociálních věcí

podpora dobrovolnické práce jako krok k zaměstnání, veřejná služba	průběžně	-	neziskové organizace, organizace zřízené městem, odbory MěÚ
realizace vzdělávacích programů pro veřejnost	průběžně	20 000 Kč	odbor sociálních věcí, sociální komise
publikovat informace o sociální oblasti ve zpravodaji i na webových stránkách města	průběžně	-	odbor sociálních věcí, sociální komise
zajištění finančně-právní poradny	průběžně	30 000 Kč	zastupitelstvo, odbor sociálních věcí
podpora volnočasových organizací a aktivit (prevence)	průběžně	0,5-1 mil Kč	zastupitelstvo, grantová komise
vznik nízkoprahového zařízení pro děti od 6 do 15 let	průběžně	0,2-0,5 mil Kč	zastupitelstvo, odbor sociálních věcí
vznik stacionáře pro seniory	2014-2015	0,3-0,5 mil. Kč	zastupitelstvo, odbor sociálních věcí
půjčovna kompenzačních pomůcek	2014	200 000 Kč	zastupitelstvo, poliklinika, odbor sociálních věcí
terénní pracovník pro romské menšiny	průběžně	100 000 Kč	zastupitelstvo, odbor sociálních věcí



7.6 Životní prostředí, krajina, vztah k venkovu, energetika

Obecně formulované cíle:

Životní prostředí skrývá velkou hodnotu a potenciál pro rozvoj města Valašské Klobouky. Při všech analýzách jsme se setkali s jeho výrazným hodnocením. Kvalitní životní prostředí je pro nás významnou hodnotou, o jejíž zachování a zlepšování budeme neustále usilovat. Tato hodnota se odráží v kvalitě každodenního života a dlouhodobém zdraví nás a našich dětí.

Krajina a město

Harmonická kulturní krajina, v níž jsou vyváženou měrou zastoupeny zájmy člověka a přírody, je výrazným prvkem zdejšího krajinného rázu. Budeme podporovat zachování této hodnoty, a to především údržbou a výsadbou sadů a stromořadí podél cest s typickými krajovými odrůdami, obnovou krajinné zeleně a polních cest na pozemcích města. Šetrným hospodařením v městských lesích a obnovou přirozené druhové skladby.

Dalším důležitým prvkem jsou pastviny a louky, které slouží k pastvě ovcí, krav a koní, a tvoří nedílnou součást zdejší krajiny. Jejich údržba a ochrana je také důležitá. Cílem je udržívat v krajině rozmanitost, udržet v krajině vodu a zabráňovat větrné, vodní erozi a celkové degradaci půdy. Krajinu budeme více využívat i k rekreačním a agroturistickým účelům. Budeme podporovat společné projekty a aktivity města a neziskových organizací. Dále pak propagovat zachování našeho přírodního a kulturního dědictví.

Odpadové hospodářství

Město Valašské Klobouky se bude snažit neustále zlepšovat nakládání s odpady, a sice rozšiřováním možností třídění odpadu, motivací občanů, kteří aktivně třídí, a jejich odměňováním. Naším cílem je, abychom produkovali co nejmenší množství odpadů a aby se třídění odpadů stalo samozřejmou součástí života všech občanů a institucí. Město bude pracovat na zkvalitnění kanalizační sítě a zařízeních čistící odpadní vody.

Energetika

Naše město se bude aktivně snažit realizovat úspory energie především zateplováním obvodových plášťů budov, výměnou oken, inteligentními regulačními systémy, kvalitním veřejným osvětlením. Při výstavbě nových budov budeme klást požadavky na pasivní nebo nízkoenergetický standard. Naše město se bude snažit rozšiřovat využívání obnovitelných zdrojů, které má k dispozici, a zvyšovat svoji nezávislost na energetických korporacích a diktovaných cenách. Budeme se snažit přispět k národně stanovenému cíli 20% energie z obnovitelných zdrojů v roce 2020. Budeme se snažit omezovat znečištění pocházející ze spalování škodlivých látek plastů apod. v lokálních topeništích.

SWOT analýza:

Silné stránky:

- město má vlastní skládku s velkou kapacitou
- dochované přírodní hodnoty
- statut CHKO a biosférické rezervace UNESCO
- kulturní památky, památková zóna
- tradiční kosení luk, udržované pastviny
- zlepšuje se ekologické zemědělství
- začínáme využívat řemesel a místních zdrojů
- úspěšná záchrana žab u rybníků
- poměrně silná vazba lidí k půdě
- lepší využití půdy s ohledem na charakter krajiny
- velké zalesnění a rozloha městského lesa 600 ha
- není zde těžký průmysl
- blokáce kamiónů na Slovensko
- fungují osvětové akce pro ŽP
- existuje zájem občanů o ŽP
- zrekonstruovaná čistička ve Valašských Kloboukách

Slabé stránky:

- znečištěné ovzduší v zimním období
- trestná motorizace v přírodě
- chybí zatím sběrný dvůr
- netřídí se bioodpad
- minimální využití obnovitelných zdrojů
- zanedbané pozemky
- ztráta charakteru zemědělského školství
- málo drobných zemědělců
- omezená průchodnost krajiny
- žádné využití potoka Klobučky
- město nemá systém motivace k třídění odpadu
- slabé využití železnice nákladní i osobní dopravy
- černá skládka na Trhovisku
- špatná čistička v Lipině
- chybí řešení parkoviště ve městě
- chybí místní zpracovatelé ovoce
- špatný stav lesních a polních cest, eroze
- nebylo realizováno nic z ÚSES
- chybí komplexní pozemková úprava
- chybí protipovodňové opatření poldry, retenční nádrže

Příležitosti:

- zlepšování energetické efektivity budov
- minimalizovat a omezit motorizaci v přírodě v CHKO Bílé Karpaty
- podporovat ekologickou výchovu ve městě, na místních školách (MŠ, ZŠ, SŠ)

- využití městských lesů
- produkce biomasy, příležitost pro zemědělce
- dokončit úpravu Ekoparku Trhovisko a přístupu k němu
- podpora místních trhů a produktů
- podpora prodeje místních produktů v restauracích
- propojit cyklostezku Bečva-Vlára-Váh
- podpora památek
- myslí globálně - jedne lokálně

Hrozby:

- konzumní styl života
- světová krize udržitelnosti ekonomická, sociální, ekologická
- v případě nedostatku financí je ŽP první na řadě, kde budou sníženy finance
- politický nezájem

Návrhy opatření:

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, VZTAH K VENKOVU, ENERGETIKA			
OPATŘENÍ	TERMÍN REALIZACE	ORIENTAČNÍ NÁKLADY	ZODPOVÍDÁ
zlepšit nakládání s odpady, zrealizovat komunitní kompostárnu a sběrný dvůr	2012-2013	5-9 mil Kč	zastupitelstvo, odbor životního prostředí, Valašsko-kloboucké služby
realizovat projekty na snížení energetické náročnosti budov	průběžně	35 000 000 Kč	zastupitelstvo, investiční odbor
energetická koncepce	2014	100 000 Kč	investiční odbor
podporovat ekologickou výchovu	průběžně	200 000 Kč	odbor životního prostředí, projektový manažer.
zapojení do Agendy 21 a sítě Zdravých měst, CAF	průběžně	0,2-1 mil. Kč	koordinátor, CAF tým, strategická komise
dořešit odpočinkovou zónu Ekopark Trhovisko	průběžně	1 mil. Kč	projektový manažer, odbor životního prostředí, investiční odbor
obnova krajinné zeleně a polních cest na pozemcích města	průběžně	0,5-1 mil. Kč	odbor životního prostředí
umístit závory omezující motorismus	2014	0,5 mil. Kč	odbor životního prostředí, odbor vnitřních věcí

efektivizace stávajících energetických zdrojů	průběžně	0,5-1 mil. Kč	Výroba tepla, investiční odbor
využívání obnovitelných zdrojů - dřevo, biomasa, fotovoltaické a solární systémy	průběžně	1 mil. Kč	Výroba tepla, Městské lesy
centralizace stávajících zdrojů vytápění	2012-2015	20 mil. Kč	investiční odbor, Výroba tepla
rekonstrukce čističky v Lipině	2012-2015	5 mil. Kč	investiční odbor
obnova veřejného osvětlení LED technologie	2013-2015	1-2 mil. Kč	investiční odbor, odbor vnitřních věcí, Valašskokloboucké služby, projektový manažer



8. ZÁVĚR

Závěrem bych chtěl popřát našemu městu a jeho představitelům hodně zdaru při realizaci navržených opatření, ať už jsou ve stávajícím plánu obsažena, či se do něj teprve dostanou. Svět kolem nás se bude neustále vyvíjet a bude potřeba reagovat na nové situace a okolnosti. Jejich důsledkem by měla být další aktualizace a úpravy strategického plánu. Je nutno také dodat, že sebelepší plán nenahradí každodenní poctivou práci a námahu, díky které se rozvoj města může dařit. A také, že plán vždy zůstane plánem s jeho omezenými možnostmi. Protože jak praví staré přísloví, „Člověk míní - Pán Bůh mění“.

Společný duch, pracovní atmosféra, nálada ve městě, spokojenost a především dobré mezilidské vztahy jsou důležitější než dobrý strategický plán a na to bychom neměli zapomínat.

Ing. Martin Janík